

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
«_____» _____ 2016 р.

ПРОГРАМА
Комплексного екзамену зі спеціалізації

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки *035 Філологія (англійська мова і література)*

Затверджено
на засіданні кафедри сходознавства
протокол №9 від «18» березня 2016 р.
Завідувач кафедри

І. В. Семеніст

Київ – 2016

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

1. Загальні вимоги до атестації
2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації
3. Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію
4. Критерії оцінювання
5. Методичне забезпечення атестації

Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Комплексний екзамен з китайської мови є важливим завершальним етапом у підготовці здобувача вищої освіти. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

На комплексний екзамен виносяться основні питання з сучасної китайської мови, лінгвокраїнознавства Китаю. Це дасть змогу перевірити рівень підготовки майбутніх випускників, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань мовознавства.

На комплексний екзамен виносяться питання, найбільш важливі для виявлення рівня теоретичної та методичної компетенції майбутнього спеціаліста з китайської мови і літератури.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була педагогічна практика. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації навчального процесу.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу фахових дисциплін.

Комплексний екзамен зі спеціалізації (китайська мова) для студентів спеціальності 035 Філологія (англійська мова і література) проводиться в усній формі.

Випускник повинен засвідчити уміння застосовувати набуті знання на практиці, розкривати закономірності еволюції мовних одиниць і категорій з умінням виокремити етапи тих чи інших наукових парадигм. Актуальним постає завдання відповідності вимог комплексної атестації випускників вимогам сучасної школи.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за напрямом «035 Філологія (англійська мова і література)» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю

ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань «035» за напрямом «Філологія (англійська мова і література)», з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного комплексного іспиту зі спеціалізації (китайська мова).

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з «035 Філологія (англійська мова і література)» щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації (китайська мова)

2.1. Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

№ з/п	Дисципліна, що виносяться на комплексну атестацію
1	3
1	Теоретичний курс другої іноземної мови (китайська мова)

2	Практичний курс другої іноземної мови (китайська мова)
3	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (китайська мова)

2.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний комплексний екзамен з фахових дисциплін бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації

Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації

1. Питання з теоретичного курсу китайської мови.
2. Питання з практичного курсу китайської мови (розмовна тема).
3. Питання з лінгвокраїнознавства Китаю.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

Розділ 3. Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію

3.1. Теоретичний курс другої іноземної мови (китайська мова)

1. Розвиток, та історія граматичної думки в Китаї (видатні китайські мовознавці). Перші китайські праці з граматики, приклади.
2. Термінологія китайської граматики (граматика, морфологія, синтаксис, морфема, слово, словосполучення, речення, граматичне значення, граматична форма, граматична конструкція, граматична категорія). Назви термінів китайською мовою.

3. Граматичні особливості будови китайської мови, в тому числі і відмінні від української мови (коротко про особливості для іменника, дієслова, прикметника, особливості службових слів та особливості синтаксису).
4. Загальне уявлення про визначення частин мови в китайському мовознавстві.
5. Самостійні частини мови (терміни китайською мовою), визначення (українською мовою) та синтаксична роль.
6. Службові частини мови (терміни китайською мовою), визначення (українською мовою), загальна функціональна характеристика.
7. Поняття про граматичне значення та граматичну форму в китайському мовознавстві.
8. Граматичний зв'язок між підметом та присудком в китайському реченні. Приклади речень.
9. Типи речень у китайській мові (розповідні, питальні, спонукальні). Приклади.
10. Типи питальних речень в китайській мові. Службові слова, частки, що вживаються в питальних реченнях. Приклади.
11. Дієслівно-об'єктний граматичний зв'язок. Приклади.
12. Означеннєвий граматичний зв'язок. Приклади.
13. Особливості вживання рахівних слів. Основні класи, приклади.
14. Граматична конструкція дієслівного доповнення.
15. Специфіка функціонування іменників місця в китайському реченні.

3.2. Практичний курс другої іноземної мови (китайська мова)

- 上海，中国第一大城市。 Шанхай – найбільше місто Китаю.
- 北京是中华人民共和国的首都。 Пекін – столиця Китаю.
- 学习与工作。 Навчання та робота.
- 我的家。 Моя родина.
- 我最好的朋友。 Мій найкращий друг.
- 天气。 Погода.
- 爱好与特长。 Хобі та компетенція.
- 我的一天。 Мій день.
- 身心健康。 Здоров'я та охорона здоров'я.
- 个人信息。 Особова інформація.
- 居家生活。 Сімейне життя.
- 旅游。 Експерсії.

- 计划与未来。 Плани на майбутнє.
- 自然。 Природа.
- 我的周末。 Мої вихідні.

3.3. Лінгвокраїнознавство другої іноземної мови (китайська мова)

1. Загальні відомості про Китай. Назва, географічне положення, площа, сусіди. Адміністративно-територіальний поділ.
2. Населення Китаю. Чисельність населення. Вікова та статева характеристика населення Китаю. Національні меншини. Демографічні проблеми Китаю. Причини скасування обмеження на дітонародження в 2015 році. Сучасна політика Китаю в демографічній сфері.
3. Політичний устрій Китаю. Державні символи Китайської Народної Республіки (герб, прапор, гімн). Політичний устрій КНР. Політичні партії Китаю. Конституція Китайської Народної Республіки.
4. Економіка КНР. Основні етапи розвитку економіки КНР. Політика «реформ і відкритості». Сільське господарство сучасного Китаю. Промисловість в КНР. Сфера обслуговування в сучасному Китаї.
5. Релігійні та філософські течії Китаю. Ранні культури в Китаї. Конфуціанство. Даосизм. Буддизм. Сучасні тенденції в релігійному житті китайців.
6. Наука і техніка в Китаї. Дж. Нідем – дослідник китайської науки. Чотири великі відкриття китайської цивілізації. Розвиток астрономії в Стародавньому Китаї. Китайська медицина. Інженерна справа в Китаї. Розвиток математики в Стародавньому Китаї. Китайська технологія ткацтва. Наука і техніка в сучасному Китаї.
7. Звичаї та побут китайців. Культура давати імена. Китайський зодіак. Китайське весілля. Китайські свята. Китайський традиційний одяг. Їжа і напої в Китаї. Традиційне китайське житло. Транспорт у Китаї.
8. Етика та етикет Китаю. Терміни й поняття етики. Конфуціанська етика. Особливості китайського етикету.
9. Високе мистецтво Китаю. Китайська традиційна музика. Китайське традиційне сценічне мистецтво. Китайська ієрогліфіка як вид мистецтва. Образотворче мистецтво Китаю.

Зразок практичного завдання

- 1. Перекладіть наведений текст з китайської мови на українську:**

天安门在北京的中心

天安门在北京的中心。它的前边是天安门广场，后边是有名的故宫。西边有一个很不小的公园。劳动人民文化宫在它的东边。

天安门广场很大。它的东边有一个博物馆，西边是人民大会堂。南边还有一个纪念碑。我现在去故宫，它在天安门的北边。它是从前皇帝住的地方。皇帝住的地方当然很大。

2. Складіть китайською мовою по реченню за наступними граматичними схемами:

Підмет + присудок + непрямий додаток + прямий додаток

Підмет 1 + присудок 1 + додаткове слово/обставина (іменник місця) + 还是 + підмет 2 + присудок 2 + додаткове слово/обставина (іменник місця)

Обставина місця + присудок + слово, що виконує подвійну ф-цію додатка або підмета + присудок + додаток

3. Покажіть на прикладах речень різницю між вживанням 为 та 为了.
4. Напишіть китайською мовою тему 《我的朋友》 (10 речень)
5. Розкажіть про політику Китаю в демографічній сфері.

Розділ 4. Критерії оцінювання

4.1. При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені та оцінюванні бакалаврської роботи члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінку “відмінно” отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв’язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи

			при цьому новітні досягнення теорії журналістики, технології журналістської творчості, історії зарубіжної та української журналістики; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень
82-89 75-81	добре добре	В С	оцінку “добре” отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками лінгвістичного й літературознавчого аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методики журналістської творчості; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74 60-65	задовільно задовільно	Д Е	оцінку “задовільно” отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	незадовільно з правом повторного складання при поновленні на ДЕК	FX	оцінку “незадовільно” отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках

Розділ 5. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання бакалаврських робіт;
- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(до блоку «китайська мова»)

1. Ван Ляо-и. Основы китайской грамматики. – М., 1954.
2. Горелов В.И. Лексикология китайского языка. – М., 1984. – 215с.
3. Горелов В.И. Теоретическая грамматика китайского языка. – М.: Просвещение, 1989. – 318с.
4. ЖеньХулянь, Исаева Н.С., Кірносова Н.А. Китайська мова в темах: навч. посібник. – К., 2007. – 207с.
5. Задоев Т.П. Основы китайского языка. – М.: Наука, 1993.
6. Иванов В.В. Терминология и заимствования в современном китайском языке. – М., 1973. – 216с.
7. Иванов И.А., Поливанов Е.Д. Грамматика современного китайского языка. – М.: Эдиториал УРСС, 2001.
8. Карапетьянц А.М. О специфике грамматического строя китайского языка // III Конференция по китайскому языкознанию. Сборник тезисов. – М.: Наука, 1986.
8. Кірносова Н.А. Практична фонетика китайської мови. – К.: НАККІМ, 2010. – 96с.
9. Кленин И.Д., Щичко В.Ф. Лексикология и фразеология китайского языка. – М., 1978. – 190с.
10. Крюков М.В., Хуан Шу-ин. Древнекитайский язык. – М.: Наука, 1978.
11. Курдюмов В.А. Курс китайского языка. Теоретическая грамматика. – М.: Цитадель-трейд, 2005. – 575с.
12. Люй Шу-сян. Очерк грамматики китайского языка. – М.: Наука, 1961-1965.
13. Мельников Г.П. Принципы и методы системной типологии языков. – М.: Воен. Ин-т, 1990.
14. Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Наука, 1989.
15. Пашков Б. Основные этапы в развитии китайского языка. – Владивосток: Изд-во Владивостокского ун-та, 1926.
16. Рождественский Ю.В. Понятие формы слова в истории грамматики китайского языка. – М., 1958.
17. Семенас А.Л. Лексика китайского языка. – М., 2000. – 313с.
18. Солнцева Н.В., Солнцев В.М. Теоретическая грамматика современного китайского языка. – М., 1978.
19. Солнцев В.М. Введение в теорию изолирующих языков. – М.: Восточная литература, 1995.
20. Солнцева Н.В. Проблемы типологии изолирующих языков. – М.: Наука, 1985.
21. Тань Аошуан. Проблемы скрытой грамматики: синтаксис, семантика и прагматика языка изолирующего строя (на примере китайского языка). – М., 2002.
22. Шутова Е.И. Синтаксис современного китайского языка. – М.: Наука, 1991.

23. Шутова Е.И. Проблема частей речи в китаеведении // Китайское языкознание. Изолирующие языки. XI международная конференция. – М., 2002.
24. Яхонтов С.Е. Категория глагола в китайском языке. – Л., 1957.

(до блоку «Лінгвокраїнознавство Китаю»)

1. Пасько А. В. Географія Китаю. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. – 132 с.
2. Китай: [Путеводитель]. – М.: АРА, Эком-Пресс, 1998. – 402 с.
3. 100 чудес Китая. – М.: Мир книги, 2007. – 207с.
4. Миропольский Я. А., Тихонова Г. Е. Словарь географических названий Китая. – М.: Наука, 1984. – 848 с.
5. Шевчук Л. Т. Китай: соціально-економіко-географічна характеристика. – Л.: Світ, 1999. – 136 с.
6. Фрейзер С. Демографическая палитра Китая // Проблемы Дальнего Востока. – 1990. – № 1. – С.171–179.
7. Знакомьтесь: Китайская республика. – Таїреї: Правительствоное информационное бюро, 1995. – 36с.
8. Энциклопедия Нового Китая. – М.: Прогресс, 1989. – 509с.
9. Васильев Л.С. История Востока. В 2-х т.– М.: Высшая школа, 1993. – Т.1. – 495с.
10. Васильев Л.С. История Востока. В 2-х т.– М.: Высшая школа, 1993. – Т.2. – 495 с.
11. Васильев Л.С. Древний Китай. В 3-х т.– М.: Восточная литература, 1995. – 379 с.
12. Стародавні китайці. – Х.: Ранок, 2004. – 88 с.
13. История Китая. – М.: Изд-во МГУ, 1998. – 732 с.
14. Тойнби А. Дж. Дослідження історії. У 2-х т. – К.: Основи, 1995.
15. Свет Я. М. За кормою сто тисяч ли. [О китайском мореплавателе Чжэн Хэ]. – М.: Географгиз, 1960. – 189 с.
16. Тихвинский С. Л. Завещание китайского революционера: Сунь Ятсен: жизнь, борьба и эволюция политических взглядов. – М.: Политиздат, 1986. – 222 с.